

Nemzeti Kulturális Alap
Közgyűjtemények Kollégiuma

Ikt. sz.: MMgMK/...288-2...2018...
Érk. a.: MMgMK-...1568...2018...

Pályázati adatlap azonosító: A2017/N6027

Altéma kódszáma: 204110/288

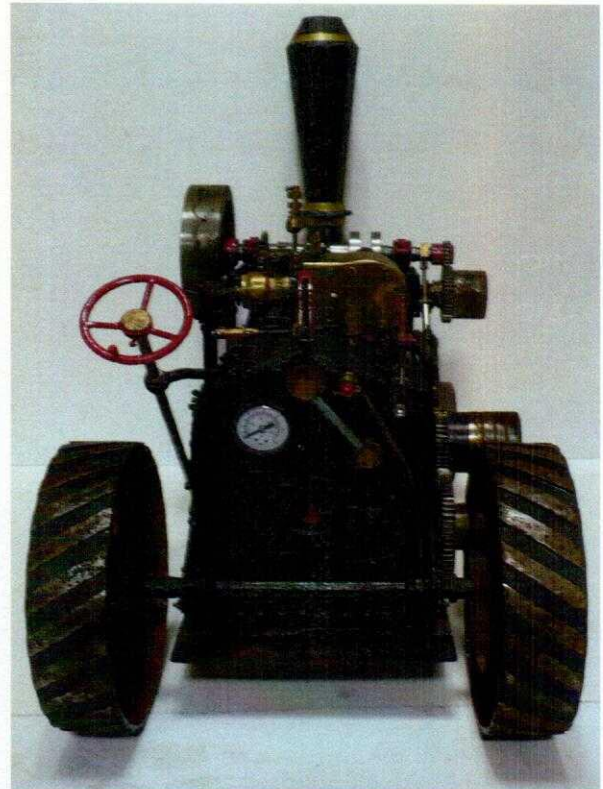
GŐZGÉP MODELL – SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A MEGVÁSÁROLT TÁRGY BEMUTATÁSA

Kéttengelyes leegyszerűsített kötéldobos gőzlokomotív modell. Lánchozgatású kormány szerkezettel ellátva, az első tengely csap körül elfordítható. A gép felső részén kapcsolódó fogaskerekek, a dugattyú és dugattyúrúd, röpsúlyos regulátor, baloldalon a nagyméretű lendkerék, jobb oldalon a szíjtárcsa található. A kémény alsó része rögzített, felső része lehajtható. A gép elülső részén nyitható ajtó, mögötte 8 füstcső látszik. A tüzsze krény hátfalán is nyitható ajtó, valamint vízállás mutató és nyomásmérő van. A gép alján, a tüzsze krény alatt fogas-kerékoszorún keresztül hajtott kötél dob van. A kormány szerkezet rúdja, a fogaskerekek, dugattyúk a tolattyúrúd, és a forgattyús tengely vasból készült, fémtiszta. Tüzsze krénye és kazánja szintén vasból készült, szegecselt összeállítású, fekete színű. Az összekötő elemek és a szelepek sárgaréz ből készültek. A gép tüzsze krényének bal oldalán ovális sárgaréz tábla „Wolf” felirattal. A tömör lendkerék belső része, a küllős kerek belső felülete, a kormánykerék, az első ajtó nyitó szerkezete piros színű. Méretarány kb. 1:10. A műtárgy a MM 2018.1.1. leltári számon került a múzeum nyilvántartásába.

A TÁMOGATOTT TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZAKMAI VONATKOZÁSAI ÉS TAPASZTALATAI

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár tevékenységében kiemelt szerepet játszik a mezőgazdasági munkafolyamatok történeti változásának múzeumi dokumentálása és bemutatása. Gyűjteményeinkbe a múzeum alapítása óta kerültek be a mezőgazdaságban használt eszközök, gépek, illetve ezek modelljei, de a munkaeszközök, illetve gépek gyűjtése az 1960-as évek elejétől vált tudatossá. Ennek a tervezett szerzeményezési koncepciónak köszönhető, hogy ma a mezőgazdaság minden ágazatának vonatkozásában egyedülálló eszköz- és gépgyűjteménnyel rendelkezik múzeumunk.

A gőzgép a 19. század közepétől az 1920-as évekig meghatározó szerepet játszott a mezőgazdasági termelésben. Magyarországon az angliai kezdetekkel szinte egy időben indult meg a használata. Az első mezőgazdaságban használatos gőzgép 1852-ben érkezett az országba, amelyet ma a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár állandó kiállításán lehet látni. A gőzgépek fejlődésének és működésének bemutatása, megismertetése ennek megfelelően múzeumpedagógiai foglalkozásaink egyik sarkalatos eleme. A klasszikus múzeumi környezetben, a mezőgazdaságban használatos gépek elsősorban ezek mérete miatt nem vagy csak korlátozottan mutathatók be, működtetésük lényegében lehetetlen. Modellek, különösen működőképes modellek – mint a most vásárolt modell – segítségével

azonban felidézhető az egykori gépek használata, ez programjaink, múzeumpedagógiai foglalkozásaink kiemelt elemévé teszik ezeket a tárgyakat.

A munkaeszközök- és gépek, illetve az ezekre vonatkozó dokumentumok – személyes iratok, számlák, gazdasági feljegyzések, árjegyzékek, katalógusok – gyűjtésének egyik fő szempontja a leletmentés, a használatból kikerülő tárgyak múzeumi elhelyezése volt. A múzeumunkban erős hagyomány, hogy a gyarapítás nemcsak a tudományos célokra, hanem az egyéb hasznosításra, a bemutatás, szemléletformálás, tanulás szempontjaira is figyelemmel volt. A modell- és makett gyűjteményben őrzött kulturális javak kiváló példái ennek a tudományos és oktató szempontokat ötvöző szerzeményezési felfogásnak.

A MEGVALÓSÍTÁS EREDMÉNYESSÉGÉNEK ELEMZÉSE

A Wolf gőzlokomotív modellje viszonylag kis méretei miatt könnyen szállítható, így alkalmas arra, hogy a múzeum saját erőforrásait felhasználva mozgassa telephelyei között, és különböző rendezvényeken szerepeltesse. A múzeum székhelyén 2018-ban a Múzeumok Éjszakája, a Szent Márton nap, illetve a 2019. évi Farsangi Forгатag programjában szerepeltetjük a modellt, mint új szerzeményt. Mindezek mellett bemutatásra kerül a keszthelyi Georgikon Majormúzeum Majorbéli Géptalálkozó elnevezésű programján 2018. július végén.

A szakmai beszámoló a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár honlapján és a Hungaricana Közgyűjteményi Portálon is megtalálható.

Budapest, 2018. július 10.

Szabó László
muzeológus

Dr. Estók János

főigazgató

Magyar Mezőgazdasági Múzeum
és Könyvtár